

Sundlergymnasiet
Vårgårda kommun
447 80 VÅRGÅRDA

2010-03-09
1 (11)
Dnr: 43-2009:3983

Skolbeslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Sundlergymnasiet
i Vårgårda kommun

Rektorerna vid Sundlergymnasiet

Vårgårda kommun

447 80 Vårgårda

Tillsyn i Sundlergymnasiet

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sundlergymnasiet och Vårgårda kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Kunskapsresultaten vid Sundlergymnasiet är svaga och officiell statistik visar att genomsnittligt betygsvärde på flera program ligger under medelvärdet i riket. För att kunna förbättra resultaten behöver skolan utveckla kvalitetsarbetet och regelbundet utvärdera skolans resultat. Lärarna följer upp och utvärderar resultaten, men detta sammanförs inte till en samlad resultatbild för skolan. Kvalitetsredovisningen ger en begränsad redovisning av resultaten, och analysen är också den mycket begränsad. Målstyrningen bör utvecklas i arbetet med att förbättra resultaten. Programmålen och läroplanens mål att sträva mot är inte alltid styrande för utbildningen. Barn- och fritidsprogrammet har kommit längst i detta arbete och på övriga program är variationen stor. Störst behov av att utveckla detta arbete finns på Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet. Även vid Skolverkets inspektion år 2003 påtalades vikten av att utveckla målstyrningen och arbetet med uppföljning och utvärdering i verksamheten.

Intervjuade elever är tydliga i sina positiva omdömen om studiemiljön på skolan, men värdegrundsarbetet på Sundlergymnasiet kan inte beskrivas som målinriktat och finns endast dokumenterat i en allmänt hållen likabehandlingsplan, som inkluderar en plan mot kränkande behandling, från år 2007. Intervju med studerande vid svenskundervisningen för invandrare (sfi), som studerar i gymnasieskolan, gav dessutom signaler om

att gymnasieelever ibland uttalar sig negativt om dem. Vid tillsynen uppgav emellertid rektorerna och elevhälsan att ett arbete påbörjats med att skriva en ny plan som tydligare utgår från en kartläggning av behoven på skolan.

Rektorsorganisationen vid Sundlergymnasiet är otydlig. Ledningsresursen är 2,5 heltidstjänster, men uppdelningen är inte gjord utifrån ansvarsområden utan utifrån olika funktioner. Det är inte tydligt vem som är rektor för vissa elever. Detta är ur elevrättsligt hänseende inte acceptabelt. Intervjuade elever uppger att de går till den rektor de känner bäst eller som de vet kan en viss fråga, men de vet inte om de har tilldelats en specifik ansvarig rektor.

Skolinspektionen har i tillsynen av Sundlergymnasiet identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen. (Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet. (2-3 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. och Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar)
- Undervisningen utgår inte i tillräckligt hög grad från och omfattar programmålen. (1 kap. 4 § gymnasieförordningen och förordningen om särskilda program mål för gymnasieskolans nationella program)
- Skolans arbete för att relationerna mellan vuxenstuderande och gymnasieelever ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende behöver förbättras. (1 kap. 2 § skollagen)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Vissa av de lokala kurserna uppfyller inte kraven i författningarna, och det finns lokala kurser som används på ett felaktigt sätt. (5 kap. 4 § skollagen, 2 kap. 14, 16 §§ gymnasieförordningen och Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2000:142) om förarutbildning i gymnasieskola, fristående gymnasieskola och inom gymnasial vuxenutbildning)
- Rektorsorganisationen anger inte tydligt vem som ansvarar för varje elev. (2 kap. 2 § skollagen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektorerna och Vårgårda kommun har ansvar för att Sundlergymnasiets brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Vårgårda kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Vårgårda kommun snart vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Leif Aljered och Elisabeth Fogelberg samt utredaren Jonas Nygren.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Barbro Nässén

Undervisningsråd/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolorna

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Sundlergymnasiet

Bilaga 1

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vårgårda kommun under perioden januari – mars 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Sundlergymnasiet den 26–27 januari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Sundlergymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. I Sundlergymnasiet intervjuades rektorerna och samtal genomfördes med representanter för lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever i Sundlergymnasiet

Skolan	Antal elever
Gymnasieskola	420
Gymnasiesärskola	24

Källa: Skolans egna uppgifter

Utbildningen vid Sundlergymnasiet omfattar sju nationella program: Barn- och fritidsprogrammet (BF), Handels- och administrationsprogrammet (HP), Industriprogrammet (IP), Naturvetenskapsprogrammet (NV), Omvårdnadsprogrammet (OP), Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) och Teknikprogrammet (TE). Dessutom finns individuella program samt gymnasiesärskolans individuella program. Eleverna kommer till övervägande delen från den egna kommunen. Dessutom finns ett samverkansavtal med Herrljunga kommun som innebär att elever som där väljer BF, HP eller OP hänvisas till Vårgårda kommun.

Skolan byggdes 1997 och kommunens bibliotek ligger i anslutning till skolan. Lokaler för idrott och hälsa och skolmåltider finns på en närbelägen grundskola. Samlingssalen i kommunens kulturhus används också av gymnasieskolan.

Bilaga 2**Tillsynsprotokoll för Sundlergymnasiet**

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskapsresultat

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå

Kunskapsresultaten i Sundlergymnasiet ligger betydligt under de genomsnittliga resultaten i riket. Detta gäller såväl genomsnittlig betygspoäng som grundläggande behörighet till högskolestudier och fullföljd utbildning inom fyra år. Ett undantag är Barn- och fritidsprogrammet (BF) där kunskapsresultaten ligger högre än genomsnittet för riket. Avgångselevernans genomsnittliga betygspoäng visar också en vikande tendens över tid för ett flertal av programmen, också där med BF som ett undantag. I kvalitetsredovisningen har skolan valt att redovisa betygsresultaten i Svenska B, Matematik A, Engelska A och Samhällskunskap A. Detta ger en begränsad bild av resultaten och det görs inte heller någon jämförelse mellan satta betyg och resultat på nationella kursprov. Skolinspektionen vill betona vikten av ett systematiskt kvalitetsarbete där skolans resultat analyseras och åtgärder vidtas för ökad måluppfyllelse

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

2-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar.

Lärarna på Sundlergymnasiet följer upp och utvärderar elevernas resultat, men det saknas en samlad bild av skolans resultat. De resultat som redovisas i Sundlergymnasi-

ets kvalitetsredovisning ger en mycket begränsad bild av skolans resultat. Redovisningen begränsas till Svenska B, Engelska A, Matematik A och Samhällskunskap A. Ingen jämförelse av resultat i kärnämnen och karaktärsämnen görs. Inte heller redovisas resultat på nationella ämnesprov. Som en följd av detta saknas också en analys och bedömning av hur arbetet ska utvecklas för ökad måluppfyllelse. För att utveckla verksamheten och öka måluppfyllelsen måste resultaten utvärderas och metoder utvecklas. För detta arbete har rektorn ett särskilt ansvar.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

- Undervisningen i Sundlergymnasiet utgår inte i tillräckligt hög grad från och omfattar programmålen.

1 kap. 4 § gymnasieförordningen

Förordningen om särskilda program mål för gymnasieskolans nationella program.

Vid intervjuer med lärare och elever framkommer att uppnåendemålen i kursplanerna i hög grad styr utbildningarna på skolan. Intervjuade elever och lärare på BF och OP känner väl till programmålen och menar att de i hög grad är synliga i utbildningen. Även i de övriga yrkesprogrammen finns en medvetenhet om programmålen hos intervjuade lärare och elever. Särskilt inom NV och SP finns emellertid ett stort behov av att utveckla arbetet med programmålen. De intervjuade eleverna känner där inte till programmålen och de intervjuade lärarna tillstår att de tycker det är svårt att arbeta utifrån programmålen.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygg lärandemiljö

- Skolans arbete för att relationerna mellan vuxenstuderande och gymnasieelever ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende behöver förbättras.

1 kap. 2 § skollagen

Eleverna på Sundlergymnasiet uppfattar skolan som trygg och trivsamt, men de sfi-studerande som också studerar i skolans lokaler uppger i intervju att gymnasieelever ibland uttalar sig negativt om dem. De känner sig inte alltid välkomna på skolan. Detta är inte acceptabelt och visar på behovet av ett mer aktivt värdegrundsarbete.

- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i skollagen.

14 a kap. 8 § skollagen

Sundlergymnasiet har en likabehandlingsplan som inkluderar en plan mot kränkande behandling vilken upprättades 2007. Skolan har därmed inte en aktuell årlig plan mot kränkande behandling. Sundlergymnasiets plan tar inte hänsyn till den rådande situationen på Sundlergymnasiet. Planen saknar en beskrivning av hur Sundlergymnasiet ska skapa beredskap utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. I intervjuer med rektorerna och elevhälsan framkommer dock att ett arbete med en ny plan mot kränkande behandling har inletts. Även likabehandlingsplaner ska upprättas varje år enligt diskrimineringslagen.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bristområde: Undervisningstid och val**

- Sundlergymnasiet har lokala kurser som inte uppfyller kraven i författningarna samt lokala kurser som används på ett felaktigt sätt.

5 kap. 4 § skollagen**2 kap. 14, 16 §§ gymnasieförordningen**

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2000:142) om förarutbildning i gymnasieskola, fristående gymnasieskola och inom gymnasial vuxenutbildning.

Vid Sundlergymnasiet finns fyra lokala kurser. En av dessa är "Trafikkunskap på körkortsnivå" (FOK 1500) som innehåller grundläggande trafikkunskap inför Vägverkets prov i körkortsteori. Kursen erbjuds inom det individuella valet för samtliga elever oavsett program. Utbildning i körkortsteori är inte motiverad på andra program än de

som leder fram till behörighet som yrkesförare, i övrigt ligger inte körkortsutbildning inom ramen för gymnasieskolans uppdrag. Vidare erbjuds "Tyska fördjupning" (Ty 1500). Kursen avser att förbereda eleverna inför en resa till Tyskland och erbjuder realiaundervisning samt träning i vardagligt språk. Detta är delar som ingår i samtliga nationella kurser i moderna språk.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Rektorns beslutsfattande

- Rektorsorganisationen på Sundlergymnasiet anger inte tydligt vem som ansvarar för varje elev.

2 kap. 2 § skollagen

Sundlergymnasiets rektorsorganisation omfattar 2,5 tjänster. Rektorernas ansvarsfördelning innebär att de har delat upp olika funktioner såsom ekonomi, schemaläggning och personalansvar mellan sig. Vid elevintervjuer framkommer att det inte är tydligt för elever och föräldrar vilken rektor som har ansvar för den enskilde eleven. Rektorsbeslut fattas enligt rektorerna själva av den rektor som är tillgänglig och har kunskap om den aktuella frågan. Rektorerna menar emellertid att det finns en uppdelning av rektorsansvaret, men att detta inte är tydligt kommunicerat i organisationen beroende på en situation som kommer att förändras när en ny rektor tillträder under våren och ersätter en pensionerad rektor.

Det måste vara klart vem som ska fatta beslut som rör den enskilde eleven och vem som bär ansvaret för de beslut som fattas. Ett system med kollektivt rektorsansvar är inte acceptabelt ur rättssäkerhetssynpunkt. Tillsynen visar att det inte står klart för alla elever vem som är ansvarig rektor för den enskilde eleven.